

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

In het evangelie van vandaag
hoorden wij Jezus spreken over zout:
'Gij zijt het zout der aarde.'
Toch wil ik mijn preek vandaag
eerst eens iets te zeggen
over wat Jezus hier, volgens mij, niet bedoelt
met zout!
U kent wel de uitdrukking:
'zout in een wond wrijven!'
Nou, ik denk dat Jezus dat hier niet bedoelt.

Als iemand bijvoorbeeld
veel te hard gereden heeft met zijn auto
en vervolgens ergens tegenaan is geknald
en zelfs in het ziekenhuis is beland,
dan heeft het weinig zin om te zeggen:
'Dat komt ervan als je veel te hard rijdt!'
Dat is zout in iemands wond wrijven.
Zo iemand heeft zijn lesje al geleerd.
Daar hoeft je niet nog eens wat zout aan toe te voegen.

Overigens heeft zout wel een desinfecterende werking.
Zout kan een wond schoonmaken.
U kent wel het verhaal van de Barmhartige Samaritaan,
die een zwaargewonde man verzorgt.
U weet wel dat verhaal waarbij eerst een priester
en vervolgens een Leviet met een boog
om deze gewonde man heen lopen.
Maar de barmhartige Samaritaan
ontfermt zich dan over deze man.
En dan staat er zo mooi:
'En hij ging naar hem toe,
verbond zijn wonden,
en goot er olie en wijn op.'
Olie en wijn.

Olie is om de wond te verzachten.
Daar begint het mee.
En dan pas wijn.
Wijn, alcohol, is om de wond te ontsmetten.
Net zoals jodium of zout dat kunnen doen.
Maar daar moeten we dus niet mee beginnen.
Eerst olie.
Eerst verzachten.
En dan pas wijn, of zout, om de wond te desinfecteren.

Maar nogmaals,
ik denk dat Jezus in ons evangelie van vandaag
niet wil spreken over de ontsmettende kracht
van zout.
Maar wat bedoelt Jezus hier dan wel met zout?
Wel, zout wordt aan het eten toegevoegd
om het eten op smaak te brengen.
De smaak die het eten van zichzelf al heeft,
die smaak wordt door het zout wat versterkt.
En zo maakt zout het eten nog net even wat smakelijker.

Dat bedoelt Jezus hier met zout, denk ik!
En dat klopt ook met wat Jezus vervolgens zegt:
'Gij zijt het licht der wereld.'
Licht wordt hier niet genoemd
om de duisternis te verdrijven.
Dat doet licht natuurlijk ook wel.
Maar ik denk dat Jezus hier licht speciaal noemt
om de mooie dingen van het leven
aan het licht te brengen.
Zoals Jezus in het laatste zinnetje zegt:
'Zo moet ook uw licht stralen
voor het oog van de mensen,
-en nu komt het-
opdat zij uw goede werken zien
en uw Vader verheerlijken
die in de hemel is.'

Door dat licht gaan de ogen van de mensen
om ons heen open,
en zien zij iets van de goedheid en de schoonheid van God.

Ik moet dan altijd denken
aan het beroemdste schilderij
dat wij in Nederland hebben:
'De Nachtwacht van Rembrandt.'
Zo kostbaar dat het niet in geld is uit te drukken.
Maar als er geen licht valt op,
-hoe mooi dat schilderij ook is,-
dan zie je helemaal niets
en is dat schilderij voor jou op dat moment
eigenlijk geen cent waard.
Maar pas als het licht er opvalt,
ja, dan wordt het de echte Rembrandt,
zoals wij die allemaal kennen.

Nou, zo geloof ik dat Jezus
zout en licht bedoelt in het evangelie van vandaag.
Zout en licht moeten als het ware
het mooie in het leven
naar boven halen,
aan het licht brengen.

Maar nu plaatst Jezus toch ook nog
een kritische opmerking.
Want Hij waarschuwt
dat zout wel zijn kracht kan verliezen.
Hoe moeten we dat nu verstaan?

U weet dat het een beetje mijn hobby is
om naar de Griekse grondtekst te kijken.
En daar staat dat we dus moeten uitkijken
dat het zout niet zijn kracht verliest,
niet flauw wordt.

Maar, om nog preciezer te zijn,
eigenlijk staat er,
dat het zout niet 'dwaas' moet worden.
Dat staat er letterlijk in de Griekse grondtekst.
Met andere woorden
het zout moet dus als het ware eigenlijk 'wijs' zijn.
Niet dwaas, maar wijs!

En dan sluit het evangelie van vandaag
naadloos aan op de woorden van vorige week:
de acht zaligheden.
Want in de acht zaligheden van vorige week
zien we precies wat Jezus met wijsheid bedoelt.
En dat is een wijsheid die haaks staat
op de wijsheid van deze wereld.
Want in de acht zaligheden gaat het om een
Goddelijke wijsheid.
'Zalig de armen van geest.'
En er staat dus niet:
Zalig de mensen, die denken alles al te weten.
Nee, er staat:
'Zalig zijn de armen van geest.'
Zalig de mensen die meer over Gods liefde willen weten.
Leergierig zijn. Arm van geest.

En er staat:
'Zalig die treuren.'
En niet, zalig die altijd maar succes hebben,
die het altijd maar voor de wind gaat.
Nee, er staat:
'Zalig die treuren,
want zij zullen getroost worden.'
Lijden hoort ook bij het leven!

Het is aan ons om de schoonheid van die acht zaligheden
weer aan de mensen om ons heen te laten zien.

Dat de mensen weer gaan proeven
hoe geweldig Gods wijsheid is!
Oh, dat de mensen om ons heen
dat weer zouden mogen gaan zien.
En dat wij misschien dat gevoel
bij mensen weer kunnen opwekken.
Dat wij op een of andere manier
zout en licht mogen zijn.
Amen.